

Na temelju članka 32. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15), a u vezi s mjerom 1.3.6. Nacionalnog programa reformi 2018., Vlada Republike Hrvatske je na sjednici, održanoj _____2018. godine donijela

UREDBU
O TROŠKOVIMA PONOVNE UPORABE INFORMACIJA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Uredbe

Članak 1.

Ovom Uredbom utvrđuju se način i kriteriji za izračun naknade troškova ponovne uporabe informacija, opravdani troškovi koji se uzimaju u obzir pri utvrđivanju cjenika i izračuna naknade troškova te provedba revizije načina izračuna naknade troškova na godišnjoj razini.

Primjena Uredbe

Članak 2.

(1) Ova Uredba primjenjuje se isključivo na određivanje naknade troškova nastalih temeljem zahtjeva korisnika za ponovnu uporabu informacija ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

1. tijelo javne vlasti koje daje podatke za ponovnu uporabu pretežito se financira iz vlastitih prihoda ili
2. korisnik zahtijeva informacije kojima tijelo javne vlasti osigurava odgovarajuće prihode kojim pokriva troškove njihova prikupljanja, izrade, reprodukcije i objave.

(2) Uvjet iz stavka 1. točke 2. ovoga članka smatra se ispunjenim ako je tako propisano zakonom ili na zakonu utemeljenom propisu odnosno ako takva dužnost proizlazi iz zajedničke upravne prakse.

(3) Ova Uredba primjenjuje se na tijelo javne vlasti koje koristi svoje informacije kao osnovu za komercijalne aktivnosti koje ne spadaju u djelokrug njegovih javnih poslova.

Isključenje primjene Uredbe

Članak 3.

(1) Ova Uredba ne primjenjuje se na informacije koje se objavljuju za slobodnu uporabu na internetskim stranicama tijela javne vlasti ili službenim portalima.

(2) Ova Uredba ne primjenjuje se na razmjenu informacija za ponovnu uporabu između tijela javne vlasti radi obavljanja poslova iz njihova djelokruga.

II. NAČIN I KRITERIJI ZA IZRAČUN TROŠKOVA PONOVNE UPORABE INFORMACIJA

Način izračuna troškova

Članak 4.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je utvrditi neto trošak informacije (baze podataka) na godišnjoj razini uzimajući u obzir kriterije za utvrđivanje opravdanih troškova iz članka 5. ove Uredbe, umanjene za eventualne prihode ostvarene u postupku prikupljanja ili izrade informacije (naknade, pristojbe i parafiskalni nameti, proračunska i s njima izjednačena sredstva, donacije i slično) te uvećane za iznos koji odgovara razumnom povratu ulaganja.

(2) Temeljem godišnjeg neto troška informacije (baze podataka) i procjene godišnje potražnje za ponovnu uporabu informacije (baze podataka) tijelo javne vlasti određuje trošak ponovne uporabe informacije (baze podataka) koji čini osnovu za izradu cjenika iz članka 6. ove Uredbe.

(3) Za svaki skup podataka tijelo javne vlasti može naplatiti troškove ponovne uporabe na temelju cjenika utvrđenog temeljem odredbi ove Uredbe.

(4) Zabranjeno je stavljanje korisnika u nejednak položaj naplatom troškova različitog iznosa za isti skup podataka.

Kriteriji za utvrđivanje opravdanih troškova

Članak 5.

(1) Opravdanim troškovima informacije (baze podataka) smatraju se:

- a) troškovi koji se odnose na stvaranje informacije:
  - izrada: generiranje podataka i metapodataka, kontrola kvalitete, kodiranje
  - prikupljanje: skupljanje i sortiranje podataka
  - anonimizacija: brisanje, skrivanje, osiromašivanje baza podataka

- b) troškovi koji se odnose na distribuciju podataka:
  - infrastruktura: trošak razvoja, održavanje softvera, održavanje hardvera, povezivanja u mjeri u kojoj je to potrebno u svrhu stavljanja dokumenata na raspolaganje za pristup i ponovnu uporabu
  - kopiranje: trošak dodatnog primjerka medija za pohranu (DVD-a, USB ključa, SD kartice itd.)
  - rukovanje: ambalaža, priprema narudžbe
  - savjetovanje: telefonski razgovori i korespondencija elektroničkom poštom s korisnicima, troškovi službe za korisnike
  - isporuka: troškovi poštarine, uključujući standardnu poštarinu ili usluge ekspresne dostave
  - posebni zahtjevi: troškovi pripreme i formatiranja na zahtjev.

(2) Režijski troškovi smatraju se opravdanima samo ako su usko povezani s troškovima iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Na troškove medija za pohranu i isporuke iz stavka 1. točke b) ovoga članka primjenjuju se Kriteriji koje donosi Povjerenik za informiranje temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama, osim ako se radi o vrsti medija za pohranu ili načinu dostave koji nije predviđen tim Kriterijima, u kojem slučaju tijelo javne vlasti može naplatiti troškove po tržišnoj cijeni.

III. CJENIK I REVIZIJA IZRAČUNA NAKNADE TROŠKOVA PONOVNE UPORABE INFORMACIJA

Cjenik za naknadu troškova ponovne uporabe informacija

Članak 6.

(1) Tijela javne vlasti obvezna su primjenom kriterija utvrđenih ovom Uredbom utvrditi cjenik za naknadu troškova ponovne uporabe informacija.

(2) Pri izradi cjenika iz stavka 1. ovoga članka tijela javne vlasti u obzir uzimaju troškove koji se izravno odnose na održavanje i funkcioniranje elektroničke baze podataka, u skladu s načinom i kriterijima za utvrđivanje opravdanih troškova iz članka 4. i 5. ove Uredbe.

(3) Cjenik iz stavka 1. ovoga članka obavezno sadrži uvjete primjene, jasne, provjerljive i objektivne iznose za izračun troškova, iznos standardnih cijena za određene skupove podataka ili njihove dijelove, te čimbenike za određivanje nestandardnih cijena.

(4) Cjenik iz stavka 1. ovoga članka objavljuje se na službenoj internetskoj stranici tijela javne vlasti na lako dostupan način i u strojno čitljivom obliku najkasnije 5 dana od donošenja cjenika.

Revizija načina izračuna naknade troškova ponovne uporabe informacija

Članak 7.

(1) Ukupan godišnji prihod tijela javne vlasti ostvaren po osnovi naknade troškova ponovne uporabe informacija ne smije prelaziti troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i pružanja informacije, uključujući razuman povrat ulaganja.

(2) Tijelo javne vlasti dužno je na godišnjoj razini provesti reviziju načina izračuna naknade troškova utvrđenih cjenikom iz članka 6. ove Uredbe do 31. siječnja za proteklu kalendarsku godinu.

(3) Ako se revizijom iz stavka 2. utvrdi da ukupan godišnji prihod tijela javne vlasti ostvaren po osnovi naknade troškova ponovne uporabe prelazi troškove prikupljanja, izrade, reprodukcije i pružanja informacija, uključujući razuman povrat ulaganja, tijelo javne vlasti dužno je uskladiti način izračuna naknade troškova.

(4) U slučaju usklađivanja načina izračuna naknade troškova iz stavka 3. ovoga članka, tijelo javne vlasti dužno je revidirati cjenik izraditi i objaviti najkasnije 30 dana od revizije.

(5) Tijelo javne vlasti dužno je na svojoj internetskoj stranici objaviti ukupnu visinu prihoda ostvarenih po osnovi naknade troškova sukladno ovoj Uredbi u prethodnoj godini.

IV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 8.

Tijela javne vlasti dužna su donijeti odnosno uskladiti postojeće cjenike za naknadu troškova ponovne uporabe informacija s ovom Uredbom u roku od 60 dana od stupanja na snagu ove Uredbe.

Članak 9.

Ova Uredba stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

KLASA:
URBROJ:
Zagreb,

Predsjednik

mr. sc. Andrej Plenković, v. r.

OBRAZLOŽENJE

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 85/15) transponirana je Direktiva 2013/37/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Direktive 2003/98/EZ o ponovnoj uporabi informacija javnog sektora (SL L 175, 27.6.2013.).

Prema članku 32. Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, br. 25/13 i 85/15, dalje u tekstu: Zakon), osnovno je pravilo da se otvoreni podaci (podaci za ponovnu uporabu, objavljeni u strojno-čitljivom obliku na internetskoj stranici tijela javne vlasti odnosno Portalu otvorenih podataka) ne naplaćuju.

U odnosu na informacije za ponovnu uporabu dobivene putem zahtjeva za ponovnu uporabu informacija kojeg je korisnik podnio tijelu javne vlasti, pravilo je da se naplaćuju samo stvarni materijalni troškovi i troškovi dostave, sukladno Kriterijima za određivanje visine naknade stvarnih materijalnih troškova i troškova dostave informacije (Narodne novine, br. 12/14 i 15/14 - ispravak), a koje donosi Povjerenik za informiranje, temeljem članka 19. stavka 3. Zakona.

Za razliku od troškova nastalih pripremom i dostavom informacija povodom zahtjeva za pristup informacijama, gdje se može raditi i o troškovima kopiranja i skeniranja, kod zahtjeva za ponovnu uporabu, a s obzirom da se podaci dostavljaju u elektroničkom obliku, radit će se u pravilu o naplati troškova medija za pohranu (usb stick, CD, DVD) i dostave (poštarine), osim ako se dostavljaju elektroničnom poštom, kada nema troška.

Odredbom članka 20. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pravu na pristup informacijama, izmijenjena je odredba članka 32. Zakona, na način da je u članku 32. stavku 4. utvrđeno donošenje uredbe Vlade Republike Hrvatske kojom se uređuju objektivni, jasni i provjerljivi kriteriji za izračun troškova ponovne uporabe informacija koji se mogu naplatiti u slučajevima iz stavka 3. istog članka, odnosno kad je tijelo javne vlasti ovlašteno, povrh stvarnih materijalnih troškova ponovne uporabe informacija i troškova dostave, naplatiti druge troškove, ako je ispunjen jedan od sljedećih uvjeta:

a) tijelo javne vlasti pretežito se financira iz vlastitih prihoda (pri čemu se vlastitim приходima smatraju prihodi ostvareni na tržištu, a ne parafiskalni ili drugi nameti utvrđeni pravnim propisom)

b) korisnik zahtjeva informacije kojima tijelo javne vlasti osigurava odgovarajuće prihode kojim pokriva troškove njihova prikupljanja, izrade, reprodukcije i objave (odnosno prodajom tih informacija, npr. raznih prometnih, statističkih, geoprostornih podataka i dr., tijelo javne vlasti osigurava sredstva kojima ih prikuplja, izrađuje, reproducira ili objavljuje, te bi besplatnim pružanjem ugrozilo obavljanje javne usluge).

O uvjetima i kriterijima naplate troškova povrh stvarnih materijalnih troškova, Europska komisija donijela je posebne Smjernice o preporučenim standardnim dozvolama, skupovima podataka i naplati ponovne uporabe dokumenata (2014/C 240/01).

Slijedom navedenoga, ovom se Uredbom utvrđuju način i kriteriji za izračun naknade troškova ponovne uporabe informacija, opravdani troškovi koji se uzimaju u obzir pri utvrđivanju cjenika i izračuna naknade troškova te provedba revizije načina izračuna naknade troškova na godišnjoj razini.

Bitno je navesti da tijelo javne vlasti ne smije naplatom ponovne uporabe informacija od korisnika zarađivati dodatna sredstva povrh troška same baze podataka. Također, korisnici moraju biti jasno, točno i precizno informirani o cijeni i načinu izračuna troška.

U skladu s odredbama ove Uredbe, tijelo javne vlasti dužno je ispuniti sljedeće obveze:

(1) Izračunati neto godišnji trošak informacije (baze podataka)

Neto trošak informacije (konkretne baze podataka) utvrđuje se na godišnjoj razini i to tako da se u obzir uzimaju kriteriji za izračun opravdanih troškova te se taj iznos umanjuje za eventualne prihode koji se stječu po osnovi pružanja informacija (baze podataka u cijelosti ili djelomično) i uveća za iznos koji odgovara razumnom povratu ulaganja (pri čemu prema Smjernicama Europske komisije, razumni povrat ulaganja ne bi smio biti veći od 5% povrh fiksne kamatne stope Europske središnje banke, odnosno za države koje nisu članice Eurozone, primjenjive fiksne kamatne stope).

(2) Utvrđiti i objaviti cjenik

Cijena baze podataka odnosno dijelovi baze podataka određuje se na način da se uzme u obzir godišnji neto trošak baze te broj i opseg dosadašnjih zahtjeva odnosno procjena potražnje na godišnjoj razini. Pri izračunu cijena za bazu podataka ili njezine dijelove, tijelo javne vlasti treba početi od toga da potencijalni prihodi po osnovi procijenjenog broja zahtjeva ne smiju prelaziti godišnji neto trošak baze.

Tijelo javne vlasti dužno je u cjeniku utvrditi cijene i objasniti način izračuna, objaviti cjenik na internetskoj stranici te po dobivenom zahtjevu utvrditi svakom korisniku trošak koji treba platiti.

S obzirom da tijelo javne vlasti određuje cijenu jednog skupa podataka (baze, dijela baze) uzimajući u obzir cjelokupan trošak baze, podrazumijeva se da će trošak za korisnike biti manji ako je više korisnika. Time se tijela javne vlasti potiču da olakšaju ponovnu uporabu kako bi se ona omogućila što većem broju korisnika, smanjila cijenu baze i osigurala priljev sredstava. Previsoko određena cijena baze, koja može potjecati od činjenice da nema zainteresiranih korisnika, u pravilu će odbiti i buduće potencijalne korisnike.

(3) Revidirati cjenik

Na godišnjoj razini potrebno je revidirati troškove tako da se u međudnos stavi neto godišnji trošak baze podataka i sredstva prikupljena od korisnika koji su bazu ili njezine dijelove zahtijevali putem zahtjeva za ponovnu uporabu informacija. Ako je ukupan iznos naplaćenih troškova veći od neto godišnjeg troška baze, što znači da je za bazu naplaćeno više nego što je koštala samo tijelo javne vlasti, ono je dužno revidirati cjenik.

Tijelo javne vlasti treba objaviti iznos naplaćenih troškova na godišnjoj razini, a isto dostavlja Povjereniku za informiranje u godišnjem izvješću.

Primjenom ove Uredbe nastoji se osigurati ponovna uporaba informacija za što veći krug korisnika, a temeljem objektivnih, jasnih i provjerljivih kriterija koji omogućuju da se ostvarujući načelo jednakosti korisnika, poslovi tijela javne vlasti ne naplaćuju korisnicima povrh onoga što je nužno i nije već plaćeno javnim sredstvima. Upravo u svrhu unapređenja pružanja elektroničkih usluga i pristupa informacija za građane i poslovne subjekte, donošenje ove Uredbe uvršteno je u Nacionalni program reformi 2018.